

**ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД № 3714/30.09.2025 г.
НА РЕКТОРА НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-ПЛЕВЕН**

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. Мариела Стефанова Камбурова, д.м.н.

Ръководител на катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт“

Заместник-ректор по научноизследователската дейност

Медицински университет-Плевен

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент” по здравни грижи, професионално направление 7.5 Здравни грижи, в катедра „Сестрински терапевтични грижи”, към Факултет „Здравни грижи“, при Медицински университет – Плевен

ПРОЦЕДУРНИ ВЪПРОСИ

На основание на заповед № 3714/30.09.2025 г. на Ректора на МУ-Плевен съм избрана за член на научното жури. Съгласно Протокол № 1 от първото неприсъствено заседание на журито, проведено на 06.10.2025 г., бях определен за председател и рецензент във връзка с конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент” по здравни грижи, професионално направление 7.5 Здравни грижи, в катедра „Сестрински терапевтични грижи”, към Факултет „Здравни грижи“, при Медицински университет – Плевен.

По обявления в ДВ бр. 56 от 11.07.2025 г. конкурс за доцент единствен кандидат е Бисерка Илиева Василева, д.м., главен асистент в същата катедра.

Всички документи и материали, предоставени на електронен носител, са изготвени и съответстват напълно на изискванията, заложи в Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за приложение на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Плевен.

Настоящата рецензия е изготвена на основание чл.75, ал.7 от Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен и във връзка със Заповед №3714/30.09.2025 г. на Ректора на Медицински университет – Плевен.

Редът и условията на процедурата да придобиване на академична длъжност „Доцент“ са спазени и съобразени с нормативните документи.

Декларирам, че нямам конфликт на интереси с кандидата.

ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И КАЧЕСТВА

Гл. ас. Бисерка Илиева Василева, д.м. е родена на 06.03.1984 г.

Придобива магистърска степен по "Управление на здравните грижи" (2012 г.), а в момента се обучава в магистърска програма "Обществено здраве и здравен мениджмънт" в МУ – Плевен. Притежава две специалности – „Медицинска педагогика“, придобита през 2018 г., както и завършена през 2023 г. специалност по „Обществено здравеопазване“.

През 2020 г. придобива Образователна и научна степен "доктор" по докторска програма „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ с дисертация на тема „Удовлетвореност на пациентите от ОПЛ (личните лекари) като социално-етичен критерий за качеството на медицинската помощ в Плевенска област“.

От 2009 г. до 2013 г. работи като медицинска сестра последователно в САРИЛ, УМБАЛ "Д-р Георги Странски" ЕАД и ВМА – МБАЛ гр. Плевен.

След успешно издържан конкурс заема последователно академичните длъжности асистент (от 2013 г.) и главен асистент (от 2020 г.) във факултет „Здравни грижи“, МУ – Плевен.

Член е на Академичния съвет на МУ-Плевен в периода 2021 – 2025 г.

Членува в редица научни дружества: European Public Health Association – EUPHA; World Federation of Public Health Associations – WFPHA; Българска асоциация по обществено здраве; Българска асоциация на професионалистите по здравни грижи и др.

НАУЧНА ДЕЙНОСТ И НАУЧНА АКТИВНОСТ

От представената авторска справка за съответствие и изпълнение на минималните национални изисквания е видно, че кандидатката отговаря на изискванията, заложили в Закона за развитие на академичния състав в РБ за

Настоящата рецензия е изготвена на основание чл.75, ал.7 от Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен и във връзка със Заповед №3714/30.09.2025 г. на Ректора на Медицински университет – Плевен.

заемане на академичната длъжност „Доцент“ и на изискванията на Медицински университет - Плевен (таблица 1).

При изискуемия общ брой точки от 400, асистент Василева е представила доказателства в размер на 550,17 точки, които надвишават значително изискуемия праг.

Табл. 1 Минимални изисквани точки по групи показатели за АД „Доцент“

Група от показатели		Минимални национални изисквания (ЗРАС) – сбор точки	Минимални изисквания МУ – Плевен – сбор точки	Точки Гл. ас. Б. Василева, д.м.
А	Показател 1	50	50	80
Б	Показател 1	-	-	-
В	Показатели 4 или 4	100	100 (≥ 10 стат. в Scopus/WoS; IF и/или SJR ≥ 3)	216,67 (10 стат. в Scopus/WoS; IF 8,924; SJR 0.552)
Г	Сума от показателите от 5 до 9	200	200	203,50
Д	Сума от показателите от 10 до 12	50	50	50
ОБЩО		400 точки	400 точки	550,17 точки

За конкурса Бисерка Илиева Василева представя **35 научни труда**, от които:

1 Дисертация;

18 Научни публикации: 14 в периодични списания и 4 в сборници с доклади;

16 Участия в конгреси, конференции, симпозиуми – 3 в чужбина и 13 в България.

От представените 22 статии, пълнотекстови доклади и участия в конгреси, конференции, симпозиуми в чужбина в 5 е самостоятелен автор, а в останалите: в 7 е първи, а в 10 е втори и последващ автор.

Всички представени научни трудове са публикувани след заемане на академичната длъжност „главен асистент“.

Настоящата рецензия е изготвена на основание чл.75, ал.7 от Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен и във връзка със Заповед №3714/30.09.2025 г. на Ректора на Медицински университет – Плевен.

Цитирания, IF и SJR

Според официална справка от броят на цитиранията на научната продукция на гл. ас. Василева е 12 цитирания.

В конкурса кандидата участва с 4 цитирания: 3 в статии, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни и 1 в нереферирано списание с научно рецензиране.

Видно от Официална справка за IF и SJR кандидатката има редица публикации в списания, реферирани и индексирани в световни бази данни. Съгласно предоставения списък с научни публикации, общият импакт фактор възлиза на **8,924**, а сумарният показател по SJR – **0.552**.

Участия в научноизследователски проекти

Гл. ас. Василева е част от изследователския екип в два научноизследователски проекта:

- № D1/2023г. ТЕМА: Проучване на ролята на биомаркерите IL-6, D-dimer и hsCRP като показатели за хронично възпаление в процеса на остаряване с HIV инфекция.
- №3/2025 Сравнителен анализ на серумните нива на матриксните металопротеинази -3, -9, 13 (MMP-3, MMP-9 И MMP-13) при пациенти с първичен и вторичен феномен на Рейно.

Основни научни приноси

От авторската справка на гл. ас Василева се установява, че голяма част от научните приноси са оригинални и иновативни, а научната ѝ продукция е разнообразна с научно-теоретичен, научно-приложен и практически характер и е фокусирана в следните основни направления:

1. Инфекциозни заболявания и имунопрофилактика (B4-№ 1; B4-№2; B4-№3; B4-№7, Г8-№13; Г8-№14; Г8-№15; Г8-№18) (т.16 - 1,2,3,7,8,15,16)

Разгледани са ключови въпроси от сферата на общественото здраве и здравните грижи с акцент върху ролята на специалистите по здравни грижи в профилактиката, контрола и управлението на инфекциозни заболявания. Представени са емпирични и епидемиологични изследвания, свързани с полиомиелит, бруцелоза и HIV инфекция, които демонстрират съвременните предизвикателства и подходи в борбата с ваксинапредотвратими инфекции.

Настоящата рецензия е изготвена на основание чл.75, ал.7 от Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен и във връзка със Заповед №3714/30.09.2025 г. на Ректора на Медицински университет – Плевен.

Анализирант се знанията и подготвеността на студентите по здравни грижи за участие в имунизационни програми, представя се динамиката на заболяемостта от полиомиелит в България в исторически план и се акцентира върху значението на биомаркерите за хронично възпаление при HIV-позитивни пациенти.

Част от резултатите подчертават необходимостта от надграждане на обучението, междуинституционална координация и прилагането на съвременни инструменти за мониторинг и профилактика, с активното участие на специалистите по здравни грижи, а друга част предоставят основа за по-добро разбиране на патофизиологичните механизми при HIV и потенциалното използване на тези биомаркери като индикатори за клиничен мониторинг и прогноза

Изследванията предлагат оригинален принос чрез систематичен анализ на знанията и готовността на студентите по здравни грижи за участие в имунизационни практики.

2. Първична здравна помощ (B4-№4, B4-№5, B4-№6, B4-№8, B4-№9 Г7-№11, Г7-№12) (т.16-14,17,18)

Проведените емпирични изследвания сред пациенти в България разкриват дефицити в информираността, доверието и комуникационната отзивчивост на общопрактикуващите лекари. За първи път в национален мащаб е проведено емпирично анкетно проучване сред над 1000 пациенти (вкл. в Плевенския регион), оценяващо влиянието на етичните принципи и качеството на комуникацията върху възприятието за качеството на първичната медицинска помощ в България. Анализирани са ключови фактори, влияещи върху удовлетвореността на пациентите от първичната здравна помощ – комуникация, организация на приема, професионална етика. На тази основа е предложен интердисциплинарен подход за етична оценка на качеството на грижите, както и конкретни насоки за подобряване на обучението по медицинска етика и комуникативни умения за бъдещи специалисти по здравни грижи.

Идентифицирани са социално-етични дефицити във взаимоотношението лекар–пациент при първичната медицинска помощ въз основа на емпирични данни от национално проучване. Предложен е модел за етична оценка на качеството на здравните грижи, който интегрира комуникативни, психологически и етични

компоненти с пряко приложение в обучението по здравни грижи и обществено здраве

3. Вариа (B4-№10, Г8-№16; Г8-№17)(т. 16- 4,5, 6, 9,10,11, 12, 13)

Реализиран е систематизиран анализ на ролята на професионалистите по здравни грижи в службите по трудова медицина като основни участници в многостепенната профилактика и здравния мениджмънт на работното място. Подчертава се необходимостта от повишаване на тяхната квалификация и интегрираното им участие в екипни дейности за постигане на устойчиво опазване на здравето и работоспособността на заетото население.

Чрез поредица от изследвания и клинични анализи е извършено задълбочено проучване на специфичните сестрински грижи при пациенти с разнообразни заболявания и състояния – хронична обструктивна белодробна болест (ХОББ), болест на Крон, анорексия, аортна дисекция, хемофилия А и следоперативни ортопедични интервенции. Представени са психосоциалните, комуникационните и етичните аспекти на сестринската практика, както и ролята на професионалистите по здравни грижи в подкрепа на пациентите и техните семейства.

Направен е принос към утвърждаването на интегриран, пациент-центриран подход и към разработването на насоки за подобряване на сестринските грижи в различни клинични контексти, включително промоция на здравето чрез инициативи като кръводаряването.

УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Към октомври 2025 г. гл. ас. Василева има общо 12 години преподавателски опит в областта като асистент и главен асистент в МУ-Плевен. През последните три учебни години тя е реализирала преподавателска натовареност от 2977,3 екв. часа, вкл. на английски език, което надхвърля значително норматива в МУ-Плевен. Преподавателската ѝ дейност включва лекции, упражнения, семестриални и държавни изпити, преддипломен стаж и учебна практика в Медицински факултет и Факултет по здравни грижи на МУ –Плевен. Годишната натовареност варира от 950,6 до 1068,7 екв. часа.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изхождайки от гореизложеното съм убедена, че гл. ас. Василева е изграден експерт в областта на здравните грижи с богат професионален опит и висока квалификация.

Въз основа на представените материали по конкурса мога да кажа, че кандидатката има достатъчни научни постижения, преподавателски опит и професионална компетентност за заемането на академичната длъжност „Доцент“, съобразно нормативните изисквания.

Убедено предлагам на членовете на Научното жури да присъдят академичната длъжност „Доцент“ по здравни грижи, професионално направление 7.5 Здравни грижи, в катедра „Сестрински терапевтични грижи“, към Факултет „Здравни грижи“, при Медицински университет – Плевен на гл. ас. Бисерка Илиева Василева, д.м.

Като рецензент и член на научното жури декларирам, че вотът ми е положителен.

13.10.2025 г.

Гр. Плевен

Рецензент: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**

/проф. д-р М. Камбурова, д.м.н./

**TO THE PRESIDENT OF THE SCIENTIFIC JURY
DETERMINED BY ORDER № 3714/30.09.2025
OF THE RECTOR OF THE MEDICAL UNIVERSITY OF PLEVEN**

R E V I E W

By Prof. Mariela Stefanova Kamburova, MD, Ph. D, D. Sc.
Head of the Department of Social Medicine and Health Management
Vice Rector of Science and Research
Medical University-Pleven

Subject: competition for attending academic position of “Associate professor” in Health Care, professional field 7.5 Health Care, for the needs of the Department of Nursing Therapeutic Care, Faculty of Health Care, Medical University - Pleven

PROCEDURAL ISSUES

By Order No. 3714/30.09.2025 of the Rector of the Medical University – Pleven, I have been appointed as a member of the Scientific Jury. According to Protocol No. 1 from the first remote meeting of the Jury, held on 06.10.2025, I have been designated as chairperson and reviewer for the procedure connection with a competition for the academic position (AP) of "Associate professor" in Health Care, professional field 7.5 Health Care, for the needs of the Department of Nursing Therapeutic Care, Faculty of Health Care, Medical University – Pleven.

In the competition for professor announced in State Gazette No. 56/11.07.2025 the only candidate is Biserka Ilieva Vasileva, Ph.D., chief assistant professor in the same department. All documents and materials provided electronically provided, fully correspond to the requirements laid down in the Law on Academic Staff Development in the Republic of Bulgaria (ASDRB), the Regulations on the Implementation of the Law on ASDRB and the Regulations on the Development of the Academic Staff in MU-Pleven. The order and conditions of the procedure for acquiring the academic position

This review has been prepared based on Article 75, Paragraph 7 of the Rules for the Development of the Academic Staff at the Medical University of Pleven and in connection with Order No. 3714/30.09.2025 of the Rector of the Medical University of Pleven.

"Associate Professor" have been observed and complied with the normative documents.

I declare that I have no conflict of interest with the candidate.

PROFESSIONAL DEVELOPMENT AND QUALITIES

Biserka Ilieva Vasileva, Ph.D. was born on 06.03.1984.

She holds a Master's degree in Health Care Management (2012) and is currently studying for a master's degree in Public Health and Health Management at MU – Pleven. She has two specialties – one in Medical Education, obtained in 2018, and one in Public Health, completed in 2023.

In 2029 she obtained the degree of Doctor in Doctoral program “Social Medicine and Health Care and Pharmacy Organization” with a dissertation topic on Patient Satisfaction with General Practitioners (GPs) as a Socio-Ethical Criterion for the Quality of Medical Care in the Pleven Region.

From 2009 to 2013, she worked as a nurse at UMHAT "Dr. Georgi Stranksy" EAD, and VMA – MHAL in Pleven. After successfully passing a competition, she held the academic positions of assistant (since 2013) and senior assistant (since 2020) at the Faculty of Health Care, MU-Pleven.

She is a member of the Academic Council of MU-Pleven for the period 2021-2025.

She is a member of a number of scientific societies: European Public Health Association – EUPHA; World Federation of Public Health Associations – WFPHA; Bulgarian Public Health Association; Bulgarian Association of Healthcare Professionals, etc.

EVALUATION OF QUANTITATIVE AND QUALITATIVE INDICATORS

From the provided author's reference for compliance and fulfilment of the minimum national requirements, it is clear that the candidate meets the requirements set out in the Law on the Development of Academic Staff for the appointment to the academic position of "Associate Professor" and the requirements of the Medical University – Pleven (Table 1). With a required total of 400 points, Ch. Assist. Prof. Vasileva has presented evidence of 550,17, which significantly exceed the required threshold.

Table 1 Minimum points required by indicator groups for the AP "Associate Professor "

Indicator Group		Minimum National Requirements Total Points	Minimum Requirements MU – Pleven - Total Points	Points Ch. Ass. Prof. B. Vasiva, PhD
A	Indicator 1	50	50	80
B	-	-	-	-
C	Indicators 3 or 4	100	100 (≥10 стат. в Scopus/WoS; IF и/или SJR ≥ 3)	216,67 (10 art. in Scopus/WoS; IF 8,924; SJR 0.552)
D	Sum of indicators 5 to 9	200	200	203,50
E	Sum of indicators 10 to 12	50	50	50
TOTAL		400 points	400 points	550,17 points

For the competition, Biserka Ilieva Vasileva presents 35 scientific papers, including:

- 1** Dissertation;
- 18** Scientific publications: 14 in periodicals and 4 in collections of reports;
- 16** Participation in congresses, conferences, symposiums – 3 abroad and 13 in Bulgaria.

Of the 22 articles, full-text reports, and participations in congresses, conferences, and symposiums abroad, she is the sole author of 5, the first author of 7, and the second and subsequent author of 10.

All scientific works presented were published after taking up the academic position of "Chief Assistant Professor".

Citations, IF and SJR

According to an official reference of the number of citations of the scientific production of the head asst. Vasileva is 12 citations.

In the competition the candidate participated with 4 citations - 3 in articles referenced and indexed in world-renowned databases and 1 in a non-referenced peer-reviewed journal.

According to the official IF and SJR, the candidate has a number of publications in journals refereed and indexed in world-renowned databases. According to the provided list of scientific publications, the total impact factor is **8.924** and the cumulative SJR is **0.552**.

Participation in research projects

Chief asst. Vasileva is the part of the research team in two research projects.

- No. D1/2023 TOPIC: Study of the role of biomarkers IL-6, D-dimer, and hsCRP as indicators of chronic inflammation in the aging process with HIV infection.

- No. 3/2025 Comparative analysis of serum levels of matrix metalloproteinases -3, -9, 13 (MMP-3, MMP-9, and MMP-13) in patients with primary and secondary Raynaud's phenomenon.

Main Scientific Contributions

From the author's summary of assist. Vasileva it is established that most of the scientific contributions are original and innovative, and her scientific production is diverse with scientific-theoretical, scientific-applied and practical character and is focused in the following main areas:

1. Infectious diseases and immunoprophylaxis (B4-No. 1; B4-No. 2; B4-No. 3; B4-No. 7, G8-No. 13; G8-No. 14; G8-No. 15; G8-No. 18; item 16 - 1,2,3,7,8,15,16)

Key issues in the field of public health and healthcare are discussed, with an emphasis on the role of healthcare professionals in the prevention, control, and management of infectious diseases. Empirical and epidemiological studies related to poliomyelitis, brucellosis, and HIV infection are presented, demonstrating the current challenges and approaches in the fight against vaccine-preventable infections. The knowledge and preparedness of healthcare students to participate in immunization programs are analyzed, the dynamics of polio incidence in Bulgaria are presented in a historical context, and the importance of biomarkers for chronic inflammation in HIV-positive patients is emphasized.

Some of the results highlight the need for further training, inter-institutional coordination, and the application of modern monitoring and prevention tools, with the active

participation of healthcare professionals, while others provide a basis for a better understanding of the pathophysiological mechanisms of HIV and the potential use of these biomarkers as indicators for clinical monitoring and prognosis.

The studies offer an original contribution through a systematic analysis of the knowledge and readiness of healthcare students to participate in immunization practices.

2. Primary health care (B4-No. 4, B4-No. 5, B4-No. 6, B4-No. 8, B4-No. 9, G7-No. 11, G7-No. 12; items 16-14, 17, 18)

Empirical studies conducted among patients in Bulgaria reveal deficits in the awareness, trust, and communication responsiveness of general practitioners. For the first time on a national scale, an empirical survey was conducted among over 1,000 patients (including in the Pleven region), assessing the impact of ethical principles and communication quality on the perception of the quality of primary health care in Bulgaria. Key factors influencing patient satisfaction with primary health care communication, appointment scheduling, and professional ethics were analyzed. On this basis, an interdisciplinary approach for ethical assessment of the quality of care is proposed, as well as specific guidelines for improving training in medical ethics and communication skills for future healthcare professionals.

Social and ethical deficits in the doctor-patient relationship in primary health care have been identified based on empirical data from a national study. A model for ethical assessment of the quality of healthcare has been proposed, which integrates communication, psychological, and ethical components with direct application in healthcare and public health training.

3. Varia (B4-No. 10, G8-No. 16; G8-No. 17; items 16-4,5,6,9,10,11,12,13)

A systematic analysis of the role of healthcare professionals in occupational medicine services as key participants in multi-level prevention and health management in the workplace has been carried out. The need to improve their qualifications and integrate them into team activities to achieve sustainable protection of the health and working capacity of the employed population is emphasized.

Through a series of studies and clinical analyses, an in-depth study has been conducted on specific nursing care for patients with various diseases and conditions – chronic obstructive pulmonary disease (COPD), Crohn's disease, anorexia, aortic

dissection, hemophilia A, and post-operative orthopedic interventions. The psychosocial, communication, and ethical aspects of nursing practice are presented, as well as the role of healthcare professionals in supporting patients and their families.

A contribution is made to the establishment of an integrated, patient-centered approach and to the development of guidelines for improving nursing care in various clinical contexts, including health promotion through initiatives such as blood donation.

TEACHING ACTIVITIES

As of October 2025, chief assoc. prof. Vassileva has a total of 12 years of teaching experience in the field as an assistant and chief assistant professor at MU-Pleven. Over the last three academic years, she has completed a teaching load of 2977.3 equivalent hours, including in English, which significantly exceeds the norm at MU-Pleven. Her teaching activities include lectures, exercises, semester and state exams, pre-diploma internships, and teaching practice at the Faculty of Medicine and the Faculty of Health Care at MU-Pleven. The annual workload varies from 950.6 to 1068.7 equivalent hours.

CONCLUSION

Based on the above, I am convinced that chief asst. prof. Biserka Vasileva is an established expert in the field of public health with extensive professional experience and high qualifications.

Based on the materials submitted for the competition, I can say that the candidate has sufficient scientific achievements, teaching experience and professional competence to hold the academic position of Associate Professor, in accordance with the regulatory requirements.

I confidently propose to the members of the Scientific Jury to award the academic post of Associate Professor in Medical Statistics, professional field 7.5 Health care, for the needs of the Department of Nursing Therapeutic Care, Faculty of Health Care, Medical University - Pleven to chief asst. prof. Biserka Ilieva Vasileva, PhD.

As a reviewer and member of the scientific jury, I declare that my vote is positive.

13.10.2025

Pleven

Reviewer: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**

/Prof. M. Kamburova, MD, PhD, DSc/